

'S-GRAVENHAGE, 11 November 1950

Ref. No. 15032

AAN: MIN VOOR UNIEZAKEN EN OVERZ
RIJKSDELEN

Fotocopie nr: 31992
FC

1161

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 11-11-50

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 11-11-50

GEHEIM

Garantiewetcommissie heeft mij medegedeeld ernstig veront-
rust te zijn over de politieke ontwikkeling inzake Ambon en
Irian. Zij houdt rekening met de mogelijkheid van verscherpte
agitatie, wat zich kan ontladen in gevaarlijke situatie's
voor Nederlanders in het algemeen en op bepaalde plaatsen
in de Archipel in het bijzonder. Voor wat laatstbedoelde plaat-
sen betreft heeft de commissie hierin bijzonder op het oog
de meer afgelegen plaatsen in de Archipel, waar bovendien de
RI haar gezagsapparaat in de praktijk nog niet voldoende
in de hand lijkt te hebben en het optreden van dat apparaat
vooralnog onberekenbaar moet worden geacht. Naast versnelling
van haar werkmethode overweegt de commissie daarom t.a.v.
een aantal plaatsen in de Archipel in sterkere mate dan tot
nu toe de factor potentieel gevaar te laten overwegen, hetgeen
naar zij verwacht sneller vertrek van (een belangrijk gedeelte van)
de Nederlandse ambtenarengroep ten gevolge zal hebben. Alvo-
rens hiertoe te besluiten verzocht de commissie mij haar ziens-
wijze m.h.t. de ernstige gevaren, welke de Nederlandse gemeen-
schap op een aantal plaatsen kan bedreigen ten gevolge van
de toespitsing van de politieke verhouding, ter kennis te
brengen van de Nederlandse Regering en de Regering te ver-
zoeken aan de commissie bekend te stellen of en in hoeverre
deze verontrusting door de Nederlandse Regering wordt gedeeld.
Dezerzijds is aan beide voorzitters der commissie voorgehouden,
dat afgezien van de vraag welke reperessies van de Irian-
kwestie verwachtbaar zijn, dit kwestie is, die niet slechts de
ambtenaren, doch de gehele Nederlandse bevolkingsgroep aan-
gaat. De eventuele op dreigende onveiligheid gebaseerde
groepsbeschikkingen zouden al bijzonder sterk het gevaar in
zich dragen door het publiek te worden uitgelegd als uiting
van verwachtingen van de Nederlandse Regering t.o.v. de vei-
ligheid in de naaste toekomst. Hiervan kan slechts verergering
van de allerwege in Nederlandse kringen heersende toestand
van ongerustheid en drang naar (in de praktijk niet te ver-
wezenlijken) algehele evacuatie van meer afgelegen streken
het gevolg zijn. Ik laat hierbij nog buiten beschouwing de
indruk die dit soort beschikkingen op de Indonesische

-2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afchriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

CODETELEGRAM

autoriteiten zouden maken. Aannemende dat de Regering zich omtrent haar verwachtingen t.a.v. de repercussies van het Irian-vraagstuk niet zal willen (en kunnen) uitspreken, zou ik in overweging willen geven de garantiewetcommissie te verzoeken zich m.b.t. de algemene veiligheid en in het bijzonder voor zover deze wordt gekoppeld aan de Irian-kwestie, zo veel mogelijk te onthouden van uitspraken van algemene strekking. De commissie zou in overweging kunnen worden gegeven zich ten deze te beperken tot -voorzichtig gemotiveerde - beschikkingen op individueel ingediende verzoeken en daarbij het gevaarselement van geval tot geval kritisch in beschouwing te nemen. Deze beschikkingen en overwegingen die daartoe hebben geleid zijn vooral op kleine centra al spoedig onder andere ambtenaren bekend en zullen zelfs bij voorzichtiger motivering voldoende blijk geven van de inzichten der commissie. Voorts zou de commissie kunnen worden gewezen op de mogelijkheid om met inschakeling van het HC te trachten overplaatsingen te bewerkstelligen. Gebleken is, dat zulks in enkele sectoren waar Nederlandse functionarissen hun invloed ten goede nog kunnen aanwenden, zeker kans op succes biedt. Aangezien de commissie op grote speed aandringt (zij ziet in het op 12 December vertrekkende charterschip Ranchi, waarop dzz. wordt beschikt over allotment van tenminste 400 plaatsen een mogelijkheid om op korte termijn ambtenaren uit de buitengewesten af te voeren) moge ik verzoeken mij op zeer korte termijn in de gelegenheid te stellen de commissie omtrent Uw zienswijze in te lichten.

LAMPING 611/107

HHH/GB

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

Handtekening of paraaf: